

1. SORU:

Meğer o anda Bayındır Han, beylerle ata binip dolaşmaya çıkmışlardı. Bu pınarın üzerine geldiler, gördüler ki bir tuhaf nesne yatar; şekli belirsiz. Çevresini kuşattılar. İndi bir yiğit bunu tepti, teptikçe büyüdü. Birkaç yiğit daha indiler, teptiler; teptiklerince büyüdü. Aruz Koca da inip tepti, mahmuzu değince bu bağanak (kese) yarıldı, içinden bir oğlan çıktı; gövdesi insan, tepesinde bir gözü var. Aruz aldı bu oğlanı eteğine sarıp der:

– Hanım, bunu bana verin; oğlum Basat ile büyüteyim, dedi.

Bayındır Han:

– Senin olsun, dedi.

Aruz, Tepegöz'ü aldı evine getirdi.

Bu parçada kullanılan anlatım tekniklerini ve işlevlerini açıklayınız.

Anlatım Teknikleri	A.Anlatma Tekniği	B.Gösterme Tekniği
	1. Olay Anlatımı 2. Kişi Anlatımı 3. Özetleme 4. Geriye Dönüş 5. İç Çözümleme	1. Diyalog 2. İç Diyalog 3. Monolog 4. İç Monolog 5. Bilinç Akışı
“Laytmotif, metinler arasılık, montaj, pastiş, parodi, üstkurmaca” gibi anlatım teknikleri ise 12. sınıfta Postmodern romanların anlatımında görülecektir.		

2. SORU:

Müdür Halim, çevresine baktı. Dükkân pek büyüktü ama tavana kadar yığılı kil taşları sayılmazsa hemen hemen tamtakırdı. Tozlu raflarda, bir top erkek kumaşıyla bir top basma, yerde, birkaç çuval kuru sebze, bir çuval kaya tuzu, bir fıçı katran duruyordu.

Müdür Halim, köşedeki kap kacak yığınının gözden geçirdi.

– Hepsi bu kadar mı bunların?

– Ambarında mı? Biz bilmeyiz Bey'im, Hacı Ağa bilir. Biz de senin gibi alışverişe geldik.

– Çok uzar mı Hacı Efendi'nin namazı? Burada beni bekleyeceğini söylemişti.

– Bilinmez. Bakarsın uzatmış, bakarsın farzı kılıp kısa kesmiş. Akşam ezanına az kaldı.

Bu parçadaki çatışmayı açıklayınız.

3. SORU:

Etrafındakilerin -hâline vakıf oldukları cihetle- ettikleri rica-yı mübrimaneye karşı birkaç kere kalkıp yine oturdu. Setresini iliklemek, fesini düzeltmek istediye de eli titrediği cihetle muvaffak olamadı. Hep bu hareketi kadınlara mahsus olan nazar-ı tecessüsden geçmişti. Bir dakika sonra hep birlikte konuşmaya başladılar. Kız ara sıra kendisine de hitap ederek birçok suallere girişti. Paris'e gitmiş miydi? Londra'yı görmüş müydü? Operaları dinlememiş, alkışlamamış mıydı? Mutlak Bükreş'te çok oturmuştu! Çünkü hâl ve tavrı onu gösteriyordu. Bitmek bilmeyen bu türlü suallerden sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Biçare genç kendisiyle eğlendiğini anlayarak ilk defa olmak üzere kızın yüzüne kemal-i dikkatle baktı. (*cihet: yön; mübrimaneye: zorlarcasına, zorlayıcı; setre: düz yakalı önü ilikli bir ceket türü; muvaffak olmak: başarmak, başarılı olmak; nazar-ı tecessüs: araştırma, inceleme bakışı; kemal-i dikkat: dikkatlice, pür-dikkat*)

Bu hikâye parçası Türk edebiyatının hangi döneminde yazılmış olabilir, gerekçesiyle açıklayınız.

4. SORU:

Aşağıdaki parçalarda anlatıcıyı ve anlatıcının bakış açısını belirleyiniz. Anlatıcı bakış açısının metne katkısını açıklayınız.

	Anlatıcı	Anlatıcının Bakış Açısı	Anlatıcı bakış açısının metne katkısı
Birlikte aşağı kata indiler. Masif meşe bir masanın üzerine tabaklar konulmuştu. Ortada, bakır bir tencere vardı. Kalın dilinmiş köylü ekmeği ile bir topak keçi peyniri bugünün yemeğiydi. Masada, Usta'nın sağına ev sahibi adam, soluna ev işlerine bakan kadın oturdu. "Bana yalnız sebzelerinden verin." dedi Usta.			
Annem, kırık camlı kapıyı aralayıp küçük tahta masayı taşığa çıkardığında güneş daha yeni batmıştı. Güneş, leylakların hemen ötesinde batmıştı. Ben, kenardaki iri taşın üzerinde otuyordum. Yeni, beyaz gömleğim vişne lekeleriyle doluydu. Ellerimde ufak tefek sıyrıklar vardı. Saçlarım iyice dağılmıştı.			

5. SORU:

2 soruyu bu parçaya göre cevaplayınız.

Birden dışarıdan kesik, telaşlı düdükler yankılandı; kapının tokmağı koparılracasına çalınıyor, köpeklerin uluduğu, yüksek sesle birinin bağırduğu duyuluyordu. Saz, zil, oyun, söz hep durdu. Hiç şüphe yok, yeni gelen komiser, sabaha kadar süreceği anlaşılan bu topluluğun eğlencesini dağıtmaya gelmişti.

Huysuz, aksi bir adamdı; kara, fırtınaya bakmaz, gece, gündüz demez, kasabayı dolaşır, düzeni bozanlara kırbaç atardı.

Komiser, -kocaman sakallı, uzupun boylu, uyanık bir Çerkez'di- içeri girince saygı ile ayağa kalkan oda halkına bakmadı bile.

Yanındaki sivil polise:

— Al adlarını şunların,

Kimse konuşmuyor, kımıldamıyordu. Sobadaki odunlar kor hâline geldiğinden bu derin sessizlik içinde birer birer devrilerek odayı büsbütün karanlığa gömüyordu. Komiser, “Arayın her tarafı!” emrini verdi. Böyle toplantılarda çoğunlukla sandıkların, eşyaların arkasına gizleniveren açığözler olurdu. Bir elektrik feneri bütün köşelere beyaz ışıklı çıplak, toparlak gözlerini uzatıyor, aranıyordu.

Hayır, kimse yoktu. Komiser:

— Dağılın, diye

Aynanında elindeki kamçıyı köşedeki adamın sırtı üzerinde şaklattı. Kimse ses çıkaramıyordu.

✓ Bu parçada komiserin fiziksel özellikleri ve kişiliği/tavır hakkında bilgi veriniz.

✓ Bu parçadaki mekân hakkında bilgi veriniz.

6. SORU:

1. dördlük

Yagı otın öçürgen

Toydın anı köçürgen

İşler üzüp keçürgen

Tegdi okı öldürü

“(O) düşman ateşini söndüren, (onları) karargâhından uzaklaştıran, (güç) işlerin üstesinden gelen (bir kimseydi); feleğin (kader) oku (ona) isabet etti (ve onu) öldürdü.”

2. dördlük

bu kün toğdı elig tedim söz başı

yörügün ayayın ay edgü kişi

basa aydım amdı kör ögdülmişig

ukuş atı ol be bedütür kişig

anında basası bu odgurmış ol

muni âkıbet tep özüm yörmüş ol

(Önce Kün Toğdı hükümdardan bahsettim; ey iyi insan bunu izah edeyim. / Bundan sonra Ögdülmiş'i anlattım; o aklın adıdır ve insanı yükseltir. Ondan sonrakisi Odgurmış'tır; onu ben âkıbet olarak aldım.)

Bu dizeleri içerik, nazım biçimi, ait olduğu dil dönemi, şekilsel özellikler açısından karşılaştırınız.

	1. dördlük	2. dördlük
İçerik		
Nazım biçimi		
Ait olduğu dil dönemi		
Şekilsel özellikler		

Nazım Biçimleri

İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK EDEBİYATINDA	HALK EDEBİYATINDA	DİVAN EDEBİYATINDA
KOŞUK (Yiğitlik, aşk, tabiat) • 7'li, 11'li hece ö. • yarım kafiye • aaab, cccb, dddb... SAGU (Ağıt) • 7'li hece ö. • aaab, cccb, eeeb SAV (Atasözü) DESTAN (Büyük Toplumsal Olaylar)	ANONİM HALK EDEBİYATI <i>Mani</i> (7'li) (aaba) <i>Türkü</i> (7, 8, 11'li h. ö.) <i>bent-nakarat</i> <i>Ninni</i> <i>Ağıt</i> ÂŞIK EDEBİYATI <i>Koşma</i> (11'li h. ö.) dörtlük /aaab <i>Semai</i> (8'li h. ö.), <i>Koşma</i> ile aynı <i>Varsağı</i> (Bre, behey, hey) <i>Karacaoğlan</i> <i>Destan</i> (8, 11'li) <i>Genç Osman D.</i> TEKKE (TASAVVUF) EDEBİYATI <i>İlahi</i> (Allah'ın varlığı, birliği)/ <i>Yunus</i> <i>Nefes</i> (Vahdet-i Vücut) <i>Nutuk</i> (Tarikat bilgileri) <i>Devriye</i> (Allah'tan gelip tekrar ona gitme) <i>Şathiye</i> (Alaylı bir dille) <i>K. Abdal</i> <i>Deme</i> (8'li) – Saz eşliğinde	GAZEL KASİDE RUBAİ TUYUĞ MESNEVİ MURABBA KIT'A ŞARKI MÜSTEZAT TERKİB-İ BENT TERCİ-İ BENT MUSAMMAT

7. SORU:

Aşağıdaki dizeleri, içerik, nazım türü, ait olduğu gelenek, şekilsel özellikler ve ahenk unsurları açısından karşılaştırınız.

1. parça Dönmek ister gönlüm cümle sivadan, Dönelim âşıklar Mevlâ derdiyle. Geçmek ister gönlüm mülk-i fenadan, Geçelim âşıklar Mevlâ derdiyle. Derde düşen âşık n'etsin cihânı, Derd ehlinin dâim yanmakta cânı, Döner arzulayıp vasl-ı canânı, Dönelim âşıklar Mevlâ derdiyle.	2. parça Zenginin faytonu dağlardan aşar, Züğürt düz ovada yolundan şaşar, Zenginin helvası balınan pişer, Züğürt hellesine un da bulamaz Zengin nere varsa ırahat olur, Züğürdün her işi kabahat olur, Zenginin kefeni dokuz kat olur, Züğürt kefenine yen de bulamaz
---	---

8. SORU:

Kavak senden uzun yok
Dallarında üzüm yok
O yâr küsmüş gidiyor
Döndermeye yüzüm yok

Bu dizelerin neden mâni nazım şeklinde olduğunu iki özelliği ile açıklayınız.

9. SORU:

Ey cümle halkın maksûdı
Al gönlümi senden yana
Ey külli şey'in mevcûdı
Al gönlümi senden yana

Budur yüregüm yâresi
Gitmedi yüzüm karası
Ey bî-çâreler çâresi
Al gönlümi senden yana

Nefs elinden âvâreyim
Hırs elinden bî-çâreyim
Gayrı kime yalvarayım
Al gönlümi senden yana

Bu dizelerin şiirde hangi geleneğin ürünü olduğunu delil göstererek açıklayınız.

10. SORU:

Aşağıdaki dizelerde görülen edebî sanatları yazıp açıklayınız.

Yetmez mi ampulün nura cakası Başları dönmez mi gökdelenlerin	
Pul pul damar damar Dünyamızın derisi dökülüyor Nedendir Nar ağlıyor, ayva gülüyor	
Gönlüm, benim gönlüm, o bir rüzgârdır Sonsuz denizlerin ufkunda eser	
Allah'a sığın şahs-ı halimin gazabından Zira yumuşak huylu atın çiftesi pektir	

11. SORU:

Seyidimin sırtındaki mermiyim ben,
Hürriyet aşkı ile donanmış kocaman bir orduyum ben,
Ben milletin yüreğindeki vatan sevgisi,
Dudaklarındaki yanık türküyüm.
Ben Çanakkale'yim.

Tan yeri ağarırken yavaş yavaş,
Seccadeyi öpen alın benim.
Avuçları yalnız semaya açılan,
Allah'a kul vatana kurban benim.
Ben Çanakkale'yim.

Bu dizelerdeki millî ve manevi unsurlara örnekler veriniz

12. SORU:

Gönül gurbet ele çıkma
Ya gelinir ya gelinmez
Her dilbere meyil verme
Ya sevilir ya sevilmez

Bu dizelerde altı çizili sözün hangi anlamda kullanıldığını açıklayınız.

13. SORU:

Elif kaşlarını çatar
Gamzesi bağrıma batar
Ak elleri kalem tutar
Yazar Elif Elif diye

Bu dizelerdeki ahenk unsurları hakkında bilgi veriniz. (Ölçü, uyak, redif)

•

14. SORU:

Aşağıdaki gazel türleri hakkında bilgi veriniz.

Âşıkane gazel •	
Rindane gazel •	
Şûhâne gazel	
Mikemî gazel	

15. SORU:

Arabam mazıdır
Üstü gül yazıdır
Köyneğimin üstünde
Dılısım yazıdır

Öptüm şekerlendi yâr
Sevdim şekerlendi yâr

Arabam düze gider
Avcılar ize gider
Ben bugün yâri gördüm
Sandım ki bize gider

Öptüm şekerlendi yâr
Sevdim şekerlendi yâr

Bu dizelerin nazım biçimini, dörtlük kısımlarına ve ikili dizelere verilen isimleri yazınız.

16. SORU:

“Atabetü'l-Hakayık” adlı eser hakkında bilgi veriniz. (Yazarı, yazıldığı dil dönemi, içeriği, şekilsel özellikleri)

16. SORU CEVAP:

“Atabetü'l-Hakayık” adlı eser hakkında bilgi veriniz. (Yazarı, yazıldığı dil dönemi, içeriği, şekilsel özellikleri)

- *Edip Ahmet Yükneki tarafından 12. yüzyılda yazılmıştır.*
- *Adı “hakikatlerin eşiği” anlamına gelir.*
- *Karahanlı beylerinden Muhammed Dâd Sipehsalar’a sunulmuştur.*
- *Eserde hadis ve Arapça beyitlere dayanarak yazılan şiirlerle, ahlaklı insan olmanın yolları, ahlak ilkeleri açıklanmış, çeşitli ahlaki öğütlerde bulunulmuş. Konusu din ve ahlaktır.*
- *Didaktik (öğretici) bir eserdir.*
- *Esere giriş niteliğinde Allah’ın, Peygamber’in ve dört halifenin övüldüğü bölüm kaside tarzındadır.*
- *Asıl konuyu anlatan bölüm ise mâni tipinde kafiyeleşen dörtlüklerden oluşur.*
- *Eserde 105 dörtlük vardır.*
- *Aruz ölçüsüyle ve Hakaniye (Doğu) Türkçesiyle yazılmıştır.*

KUTADGU BİLİĞ	DÎVÂNU LUGÂTİ’T- TÜRK	DÎVÂN-I HİKMET
- Yûsuf Has Hâcib tarafından 11. yüzyılda Karahanlı hükümdarına sunulmuştur. “Mutluluk Veren Bilgi” 6645 beyit – 173 dörtlük - Aruzun kullanıldığı ilk eser. - Karahanlı Türkçesiyle yazılmıştır. - Uygur ve Arap alfabesiyle yazılmış nüshaları vardır. - Türk edebiyatının ilk mesnevisi, ilk siyasetnamesidir. - Nasihatler verir, didaktiktir. - Alegoriktir. Hükümdar Kün Togdı “adaleti” Vezir Ay Toldı “saadeti” Vezirin oğlu Ögdülmiş “aklı” Vezirin kardeşi Odgurmuş “akıbet”	- Kâşgarlı Mahmud tarafından 11. Yüzyılda Bağdat’taki halifeye sunuldu. - Türkçenin de Arapça kadar zengin bir dil olduğunu göstermek, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla yazılan Türkçe bir sözlüktür. Arap alfabesiyle yazılmıştır. - Ansiklopedik niteliktedir, Türk boylarının yaşayışlarını, coğrafi özelliklerini, tarihini, tıbbını, mitolojik unsurlarını... yansıtır. 7500’ten fazla Türkçe kelime vardır. - Türk dünyasını gösteren bir harita vardır. - İlk Türkçe sözlük - İlk antoloji - İlk dil bilgisi kitabı	- Ahmed Yesevî’nin şiirlerine “hikmet” adı verilir. - Hikmetlerde amaç, tasavvufu yaymaktır. - Bu hikmetler, Ahmed Yesevî’nin öğrencileri tarafından kaleme Arap alfabesiyle sonradan kaleme alınmıştır. - Dörtlükler, hece ölçüsüyle, beyitler aruz ölçüsüyle yazılmıştır. - Hikmetlerinde Hz. Muhammed’in hayatı, mucizeleri, İslam menkıbeleri, dünyadan şikâyet gibi dinî tasavvufî konular işlenir. - Didaktik bir eserdir.

17. SORU:

Divan şiirinde “şarkı” nazım biçimiyle öne çıkan divan şairi kimdir? Hakkında bilgi veriniz.

17. SORU CEVAP:

Divan şiirinde “şarkı” nazım biçimiyle öne çıkan divan şairi kimdir? Hakkında bilgi veriniz.

- Nedim. 18. yüzyıl divan edebiyatı şairidir.
- Lale Devri ile özdeşleşen bir şairdir.
- Hem dil hem de içerik bakımından divan şiirine yenilikler getirmiş, şiirlerinde İstanbul Türkçesinin deyimlerine yer vermiştir.
- Kendi döneminin yaşantısını ve İstanbul görüntülerini şiirlerine yansıtmıştır.
- Mahallileşme akımının önde gelen temsilcilerindendir.
- Şarkı türünün gelişmesine katkıda bulunmuştur.
- Şiirlerinde genellikle dünya hayatının eğlence ve zevkini, aşkı ele almıştır.

18. SORU:

“Siham-ı Kaza” adlı eserin yazarı ve içeriği hakkında bilgi veriniz.

18. SORU:

“Siham-ı Kaza” adlı eserin yazarı ve içeriği hakkında bilgi veriniz.

17. yüzyıl divan edebiyatı şairi Nef’î tarafından yazılan hiciv mecmuasıdır.

“Kaza okları” anlamına gelmektedir.

Manzum bir eserdir: 12 kaside, 2 terakib-i bend ve 208 şiirden oluşur.

Nef’î’nin hicivlerini topladığı bu eserde dönemin yönetici, sanatçı, devlet adamı ve tanınmış iş insanlarına dair sosyal eleştiriler ve ağır yergiler yer almaktadır.

Genel olarak şiirler mizah-yergi türüne örnek teşkil etmekle birlikte sokak dili, küfür ve hakaretler de içermektedir.

19. SORU:

16. yüzyılda “Sultanü’ş-Şuara” (Şairler Sultanı) lakabıyla anılan, şiirlerinde genellikle din dışı konuları işleyen şair, şiir tekniği açısından ustadır. Şiirlerinde İstanbul Türkçesini kullanmış, kelime seçiminde titiz davranmıştır. Kaside ve gazel nazım biçimlerini sıklıkla kullanan şairin dili söz sanatları, kelime oyunları, hayaller ve mazmunlar bakımından zengindir. Kanuni Sultan Süleyman’ın ölümü üzerine yazdığı “Kanuni Mersiyesi” ile tanınır.

Bu parçada söz edilen şair kimdir?

20. SORU:

Eskiden aralık ayı, kış mevsiminden sayılırdı. Okulların duvarlarına asılı olan temsili “Mevsimler” tablosunda kar topu, havuç burunlu kardan adamlar olurdu. Böyle resmedilirdi mevsimin manzarası. Şimdi pek öyle olmuyor; kar yağışları azaldı.

Bu parçada iki tane isim tamlaması gösteriniz.

21. SORU:

Aşağıdaki cümlede yer alan isim tamlamasını gösterip çeşidini yazınız.

- Yetişkinlikte yeni beyin hücrelerinin oluştuğuna dair araştırmanın sonuçları yayımlandı.

22. SORU:

Örüntüleri okumayı nasıl öğreniyoruz? Bunun bolca yaşayıp deneyimlemek dışında bir formülü yok. Zira beynimiz örüntüleri zamanla tanıyarak kaydeder. Bu, doğuştan gelen özelliklerimizden biridir. Ancak bu süreci anlayacak bilgimiz henüz yok.

Bu parçada yer alan isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiile birer tane örnek yazınız.

İsim-fiil:

Sıfat-fiil:

Zarf-fiil:

23. SORU:

“Beklemek” fiilinin üç farklı fiilimsi türünde üç farklı cümlede kullanınız.

-
- Bu hikâye parçasındaki anlatıcının bakış açısını parçadan örnekler göstererek açıklayınız.

24. SORU: Aşağıdaki cümlede yapılan yazım yanlışlarını cümle üzerinde işaretleyip cümlenin altına doğru yazılışları yazınız.

1944’de başkan olan ve siyasal dizginleri elinde tutmakta zorlanan Charles de Gaulle, bir gazeteciye Fransayla ilgili olarak

“İkiyüzellisekiz çeşit peynir üreten bir ülkeyi nasıl yönete bilirsinizki?” Demıştır.

25. SORU:

Aşağıdaki cümlelerde virgölün görevlerini açıklayınız.

	Virgölün Görevi
Deneydeki tüm katılımcılar, belli bir yüz ifadesi takınarak soruları cevaplanmaktan bir süre kaçındılar.	
Ciddi bir çaba gösterdim, epey fedakârlık yaptım.	
Futbolu, ülkemizde kamuoyunun neredeyse en çok odaklandığı alanı, biraz irdelemek gerekiyor.	
Temel süreçleri tedarik, imalat, dağıtım olan bir modelden söz ediyoruz.	

26. SORU:

Aşağıdaki mâniyi, mâninin şekilsel özelliklerini (ölçü, kafiye düzeni, dizelerin kuruluşu) göz önünde bulundurarak kendinizce tamamlayınız.

Altınım alay değil,
Yüzüğüm kalay değil,
.....
Ayrılık kolay değil.

27. SORU:

Dursun oğlan şaşıtı, düşündü. “Oğlunun kulağına acımayan, beni dinler de acır mı?” dedi, “İşi imama anlatayım, belki o bana bir yol gösterir!” Gitti, gördü ki imam tek başına mescitte namaza durmuş. Bir ihtiyar adam da mescidin kapısında oturuyor. Dursun da gitti, yanına oturdu, beklemeye başladı ki imam namazını bitirsin.

Bu metinde edebiyat-din ilişkisine örnek gösteriniz.

28. SORU:

Eline hiç gazete almamış, okuma yazma bilmeyen biri size “Gazetede ne yazıyor?” diye sorarsa ne anlatırsınız önce ona? Bulup seçemezdim söyleyeceğimi, “Şundan bundan.” derdim kısaca. Gayet ciddi başını iki yana sallardı. “Acayip?..” derdi o Boşnak şivesiyle. “Muharebe var mı? Muharebe?” “Yok!” derdim. “Yeni bir muharebe yok. Habeşistan’da vardı. Bitti.” Hayreti büsbütün büyürdü. Alt dudağı uzar, başını iki yana sallardı gene. “Acayip?..” diye tekrarlardı. “Vardır muharebe. Dünyada olmaz muharebesiz.” Balkan Harbi’nin bitimi çocukluktan çıktığı yıllara rastlamış Nuri’nin. Osmanlı ordusu yenik düşünce Sırbistan’da çoğu Müslüman dağa çıkmış o zamanlar. Nuri’nin de o sırada eline bir mavzer tutuşturmuş. Sonra nasıl olduğunu anlamadan, Suriye cephesinde, Galiciya’da, Kafkaslarda on seneye yakın bırakmamış elinden o mavzeri Nuri. Ben harp yok deyince Nuri’nin nasıl hayret içinde kaldığını hatırlıyorum.

Edebiyatın tarih ile ilişkili olduğunu bu metin üzerinden açıklayınız.

29. SORU:

2 soruyu bu parçaya göre cevaplayınız.

Kartaga-Mergen, büyük ve küçük herkesten kız kardeşini sorarsa da onun nerede olduğunu hiç kimse ona söyleyemez. Kara-kır atına binip kız kardeşinin izinden gitmeğe başlar. Ak-Deniz’in kıyılarından ilerlerken, Deniz-Atası’na şöyle bağırır: — Ey, Su Atası babam! Kız kardeşimin nerelere gittiğini biliyor musun? Ey Su Atası!” Su Atası da şöyle cevap verir: — Hayır, dostum, ben onu görmedim. Oğlan: — Peki, bunu bile bilmiyorsan burada ne yapıyorsun, diye sorar. Su Atası: Çakılları saydım, kumların sayısını bile hesapladım ama, onun nereye gittiğini bilmiyorum! Oğlan : — Eğer (kız kardeşim) denize girdiyse ne olur onu buluver, der. Su Atası da: Eğer denizde ise onu bulurum, der ve turna balığı kılığına girerek denizin diplerine dalıp gider. Kartaga-Mergen de dağ sırtlarını takip ederek yoluna devam eder.

Bu parçanın konusunu gerçeklikle ilişkisi bakımından değerlendiriniz.

Bu parçadaki anlatım biçimleri ve teknikleri hakkında bilgi veriniz.

ANLATIM BİÇİMLERİ	Açıklama	Tartışma	Öyküleme	Betimleme
ANLATIM TEKNİKLERİ	A.Anlatma Tekniği 6. Olay Anlatımı 7. Kişi Anlatımı 8. Özetleme 9. Geriye Dönüş 10. İç Çözümleme		B.Gösterme Tekniği 6. Diyalog 7. İç Diyalog 8. Monolog 9. İç Monolog 10. Bilinç Akışı	
“Laytmotif, metinler arasılık, montaj, pastiş, parodi, üstkurmaca” gibi anlatım teknikleri ise 12. sınıfta Postmodern romanların anlatımında görülecektir.				

30. SORU:

Sabah oldu. Her iki asker grubu karşılıklı saf bağladılar. Seyyid Battal büyük bir cesaretle meydana atını sürdü. Çağırdı: "Ahmer nerede? Gelsin!" dedi. Ahmer de Battal'ı gördü ve meydana atını sürdü, ancak Ahmer geceki gibi değildi, sözünden dönmüştü. Battal: "Ya Ahmer! Ahdinden sapmışsın!" dedi. Ahmer: "Gece söylediklerim ciddi değildi (...)." dedi. Elindeki süngüyle saldırdı. Seyyid Battal onun süngüsünü kamçısıyla karşıladı, süngü parça parça oldu. O anda Ahmer Battal'ın önünden kaçmak isterken Battal öyle bir ayak darbesi vurdu ki iki ayağı üzengilerden çıkıp tepesinin üzerine yedi adım öteye yıkıldı. İslâm askerinden bir ses yükseldi ve hepsi aferin kıldılar. Seyyid Battal tıpkı şahin gibi sıçradı, (...): "Ya Ahmer! Sözünde duruyor musun, yoksa ölür müsün?" dedi. Ahmer aman diledi.

Bu destan parçasındaki çatışmayı açıklayınız.

ÇATIŞMA NEDİR?

- Çatışma, en temelde bir "problem durumu"dur.
- Çatışmada amaç; "düğüm" oluşturmak, merakı celbetmek, sonra çözüme ulaştırılacak bir problem durumu kurgulamaktır. (Karakterin dışarı çıkmak istemesi ama gidecek bir yerinin olmaması, birinin ev yapmak üzere bir yerde inşaat başlatması ama belediyenin bu inşaata izin vermemesi, iyi bir insanın hep kötü insanlarla karşılaşması ... zıtlıklar, belirsizlikler...)
- Kişiler ya da gruplar arası anlaşmazlık, uyuşmazlık, mücadele gibi durumlardan kaynaklanabildiği gibi bir duygu durumunun oluşturduğu belirsizliği de kapsar. İnsandaki ruhsal "iç çatışmalar" genelde gözden kaçır, buna dikkat edelim. (Başka bir şehirde yepyeni insanlarla yepyeni bir hayat kurmak isterken her şeye baştan başlamak düşüncesinin kendisini korkutması...)

31. SORU:**2 soruyu bu parçaya göre cevaplayınız.**

Yarasanın neden tüysüz olduğu ve neden geceleri avlandığı halk arasında şöyle bir hikâyeye dayandırılır: Sultan Süleyman bir Ermeni kızına âşık olur. Kız, aşkına karşılık olarak kuş tüyü yatak ister. Sultan Süleyman da bütün kuşların tüylerini getirmelerini isteyerek onların tüyünden yatak yapar. Bir tek baykuş gelmez ve Sultan Süleyman'a öğüt vererek kuşların tüylerini geri vermesini ister. Sultan Süleyman kabul eder ve kuşları tüylerini almaları için çağırır. Kuşlar tüy yığınlarından kendilerine yetecek kadar alırlar ve rengârenk olurlar. Ama yarasa geç gelir ve ona tüy kalmaz. Bunun üzerine Sultan Süleyman "Sana tüy kalmadı, sen gündüzleri saklan da Allah nasibini gece versin." der.

- Bu parçadaki çatışmayı açıklayınız.
- Bu parçanın türünü, ortaya çıkma sebebi ile birlikte yazınız.

Hepinize başarılar diliyorum...

